

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

- Udsigt til kvoteroepris for alle roer, side 3
- Stokløbere – nej vi sår ikke for tidligt, side 4
- 5T-forudsætninger 2015, side 8
- Forårets djævelske skorper, side 12
- 1. prøveoptagning under 5-års gennemsnittet, side 16
- Færdselsgruppen i tæt dialog med ministre, side 18
- Nervepirrende sen start men tilfredsstillende høst, side 20
- Thailands sukkerproduktion i kraftig fremgang, side 22
- Bustur for roedyrkere til Agritechnica, side 27

**HØJESTE
INDTJENING AF
ALLE SORTER***

Når sukkerprocenten betyder noget – det ligger i frøet

DANICIA KWS^{RT}

- Højeste udbytte af nye sorter (**fht. 105***) over tre år
- Højeste indtjening af alle sorter (**+392,- Kr. pr. ha***)
- Høj sukkerprocent (**17,7 %***) og lavere transportomkostninger
- Meget lav stokløbningstendens

*Kilde: Nordic Beet Research (NBR) 2014

www.kws.dk

KWS

Seeding the future
since 1856

SukkerroeNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 41
E-mail: ks@lf.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk
ISSN: 1395-136X
ISSN: 2245-9391 (online)

Ansvarshavende
redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. Michael Hansen
Kettinge, Mobil 6139 1465

Gdr. Flemming Høegh
Nr. Alslev, Mobil 5174 0115

Gdr. John Reese Jensen
Slagelse, Mobil 2859 4244

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Odense SØ, Mobil 2045 2035

Gdr. Kristian Sørensen, Nakskov
Mobil 2534 4920

NBR Nordic Beet Research
Forsøgsschef Jens Nyholm Thomsen
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.eu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Ekström Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenyt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om året: februar, april, august og december måned. Det sendes til alle sukkerroedyrkere med kontrakt på levering af sukkerroer til Nordic Sugar og distribueres gennem post-væsenet.

Oplag: 2.050

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tekst til
annoncen på
forsiden:

Roeoptagning
med Schleswiger
tospand
og Roerslev
roeoptyger ved
Dannemare.
Foto: Elo West
Larsen

Udsigt til kvoteroepris for alle roer

Jørn Dalby
formand Danske
Sukkerroedyrkere

Den 1. prøveoptagning viser desværre et resultat under gennemsnittet, hvilket ikke er helt uventet med det kolde forår og sommer, vi har været igennem. Roerne blev sået tidligt og står fint i marken, og med et godt efterår kan de nå at indhente en del, men vi må konstatere, at roerne ved prøveoptagningen den 10. august er bagefter i forhold til normalen. Nordic Sugar har på den baggrund, samt med udgangspunkt i årets lave roeareal, vurderet, at sukkerproduktionen ender lidt under kvoten.

Hvis Nordic Sugars prognose holder stik, betyder det, at alle roer her i 2015 afregnes som kvoteroer – uanset leveringsprocent. Et godt efterår kan som nævnt rykke på det, hvis tilvæksten i roerne bliver højere end forventet, men det vil i givet fald næppe blive mange roer, der skal afregnes med den lave pris for overskudsroer.

Jeg vil derfor opfordre til, at man har dette i tankerne, så man også i år går efter de sidste procenter i tilvækst og udbytte. Jeg har undervejs hørt flere sige, at det måske ikke kunne betale sig med en sidste svampesprøjtning, når overskudsroerne kun står til en afregning på 5 Euro pr. ton (37 kr).

Den markant lave pris på overskudsroer, i kombination med overførslen af sukker fra 2014 til 2015, har også bevirket, at roearealet er reduceret kraftigt i år – fra 35.500 ha sidste år til nu 25.342 ha iflg. NaturErhvervstyrelsens opgørelse, en reduktion på 29 %.

Det er hermed tydeligt, at er incitamentet ikke tilstede via en attraktiv roepris, er dyrkerne klar til at tilpasse arealet.

Øget overførsel af sukker fra 2014 til 2015

Udsigten til en produktion under kvoten har også medført, at vi har truffet beslutning om at overføre en lidt større mængde overskudssukker fra 2014-kampagnen til 2015, hvor det indgår som det først producerede kvotesukker. Den overførte mængde øges fra de 61.000 tons, besluttet i begyndelsen af året, til nu 65.000 tons sukker. Deadline for anmeldelse af ændringen til EU var den 15. august.

Med ændringen afregnes en endnu større del af overskudsroerne fra 2014 som kvoteroer her i 2015. Uden at kende prisen på overskudsroerne i 2014 er der næppe tvivl om, at det medfører en klart højere afregningspris for disse roer.

Forhandlinger om de fremtidige vilkår fortsætter

Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar arbejder fortsat intenst på at finde løsninger på de fremtidige vilkår fra 2017, når sukkerkvoterne og mindsteprisen på roer ophører.

Her har Nordic Sugar bragt mange af elementerne i den nuværende Brancheaftale i spil.

Udover vilkårene fra 2017 skal vi også have fastlagt roeprisen for 2016, som således er det sidste år med kvoteroer. Sukkerprisen i EU – og dermed en af de væsentlige parametre som indgår i fastlæggelsen af roeprisen for 2016 – er for nuværende fortsat på et meget lavt niveau.

Der er samtidig usikkerhed om, hvordan sukkermarkedet vil udvikle sig den kommende tid, og vi har derfor sammen med Nordic Sugar besluttet at udskyde drøftelserne om 2016-roeprisen. Det må derfor påregnes, at vi kan nå frem til starten af 2016, før der foreligger en aftale om roeprisen for 2016.

NYT FRA MARK OG FORSØG

Stokløbere – Åh nej, ikke igen – Nej, vi sår ikke for tidligt

*Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen,
NBR Nordic
Beet Research*

*Af projektleder
Anne Lisbet
Hansen,
NBR Nordic
Beet Research*

Siden 1984 er den gennemsnitlige sådato rykket frem fra omkring den 19. april til nu omkring den 2. april. Og i de sidste fire år er det ikke ualmindeligt, at de første roemark er sået før den 20. marts.

Samtidigt er temperaturen i marts og april steget med henholdsvis ca. 0,8 og 2 grader Celsius ifølge vores beregninger på baggrund af gennemsnitstemperaturen for hele landet angivet i "Oversigt over Landsforsøgene". - Perioden er relevant, for indtil 1980 var den gældende anbefaling at så roer imellem den 10. og 20. april, og foderroer blev ofte sået senere. Den vigtigste årsag: Undgå stokløbere ved en tidligere såning.

Fra 1980 ændredes anbefalingen radikalt på baggrund af de samtidigt udførte såtidforsøg, der klart viste et højere udbytte ved en tidligere såning, dengang ved første kornsåning. Og siden dengang har denne anbefaling været den gældende og også korrekt for at opnå et maksimalt udbytte. I 2015 har stokløbning nogle steder været en væsentlig byrde med

mange arbejdstimer. Hvis man måske tillige har 2012 i erindring, sættes vel et naturligt spørgsmålstejn ved en meget tidlig såning især kombineret med sorter, der er følsomme for lidt køligere betingelser, og derved påvirkes til at gå i stok.

I den sammenhæng har vi set lidt på stokløbning og såtidspunktet i forsøgene i perioden 2002 til 2015 samt på såtid og risiko i praksis. Vi har anvendt en enkel stokløbningsmodel udviklet ved *British Beet Research Organisation* (BBRO) og tilpasset engelske forhold. Vi har modificeret modellen og opnået en tilstrækkelig sikker sammenhæng til, at vi tør vise og konkludere på vores resultat. Modellen kan sikkert forbedres endnu mere, men det er uden for vores aktuelle sigte. Nordic Sugar Agricenter har leveret de nødvendige klimadata til vores arbejde.

Modellen forudsiger et indeks (SU = Stokløbning Units) for, hvor meget planten er påvirket til at gå i stok, det man også kalder graden af vernalisering.

Vernalisering sker, når det er køligt under frøets modning, og i foråret fra frøet bliver aktivt i jorden. Konstant temperatur imellem 4 og 8 grader virker bedst (for yderligere henvises til artikel i Sukkerroenyt august 2012).

Figur 1 og 2 viser, at når vi opnår den højeste stokløbning, så har vi også et højt SU. Figur 3 viser gennemsnittet af SU regnet fra 30. juni og bagud i årene 2002 til 2015, begge inklusive, for hvert lokal-område vi har klimadata for. Det ses, at jo tidligere vi er på året, desto højere er SU og jo større er risikoen for stokløbere. Det er et udtryk for, at risikoen for stokløbning stiger, jo tættere såtiden nærmer sig 1. marts bagfra. Det er vel i sig selv velkendt og bør ikke være en overraskelse.

Men før hvilken dato indtræffer risikoen for stokløbning, altså hvor tidligt kan man så sine roer? For at besvare dette spørgsmål, har vi set på vores data fra forsøgene. Vores bedste gæt er, at når SU overstiger omkring 23, vil der være en risiko for at få flere stokløbere, end vi måske har lyst til. Der vil så yderligere være sortsforskelle, men det vil vi ikke behandle her. Vores betragtninger bygger på gennemsnittet af dyrkede sorter.

Men hvornår kommer vi så ned på de 23 SU? Som det fremgår af tabel 1 er det forskelligt fra år til år. Og det er forskelligt fra område til område. I gennemsnit kommer vi ned på 23 SU på Vest- og Midt-Lolland 5 dage tidligere end på MidtSjælland, hvilket

Tabel 1. Såtid i praksis og SU samt hvornår 23 SU

År	Såtidspunkt Gns DK	SU ØLFMSSj 7 dage før gns såning	Dato for 23 SU	
			VMLol	MSj
2015	28-mar	28	26-mar	02-apr
2014	22-mar	23	11-mar	21-mar
2013	19-apr	12	29-mar	02-apr
2012	26-mar	27	26-mar	01-apr
2011	03-apr	17	20-mar	21-mar
2010	13-apr	19	28-mar	04-apr
2009	08-apr	14	18-mar	24-mar
2008	17-apr	13	26-mar	31-mar
2007	01-apr	16	13-mar	19-mar
2006	21-apr	11	25-mar	02-apr
2005	04-apr	23	26-mar	30-mar
2004	02-apr	20	19-mar	25-mar
2003	26-mar	25	20-mar	27-mar
2002	30-mar	22	22-mar	23-mar

VMLol: Vest og midt Lolland

MSj: MidtSjælland

ØLFMSSj: ØstLolland, Falster, Møn og SydSjælland

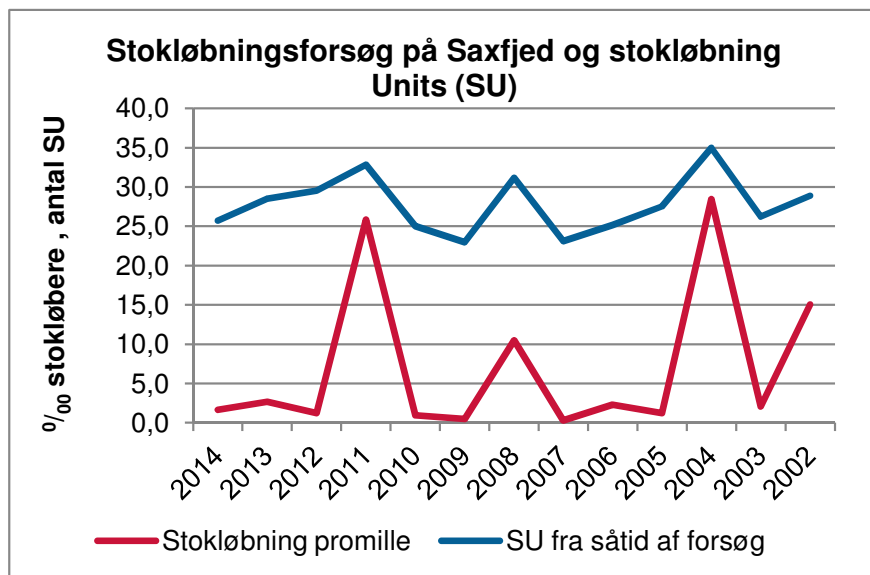
Markus Pratelli
Rådgivning & salg
0046- 72 858 25 67
mp@grimme.dk

GRIMME

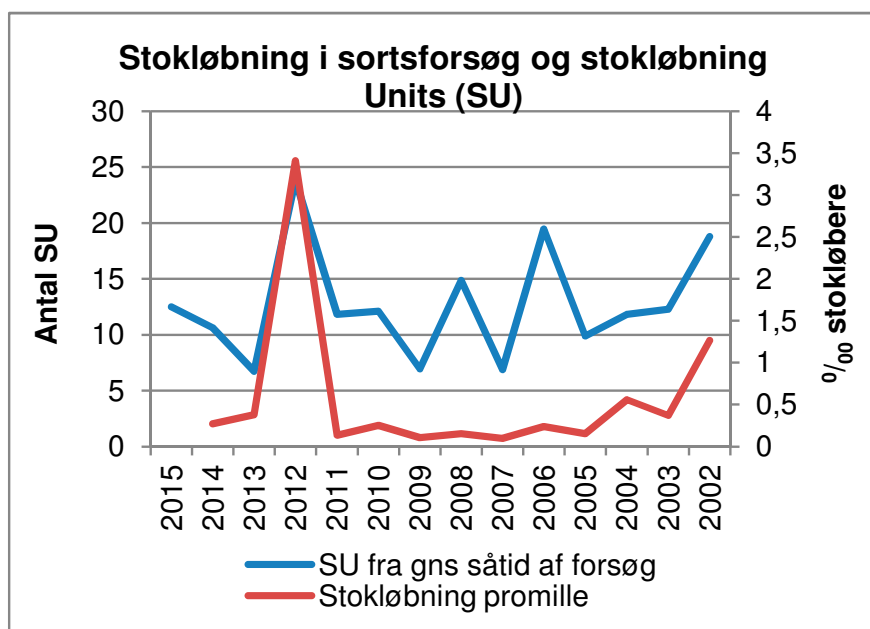
Tlf. 8665 8499
grimme@grimme.dk • www.grimme.dk

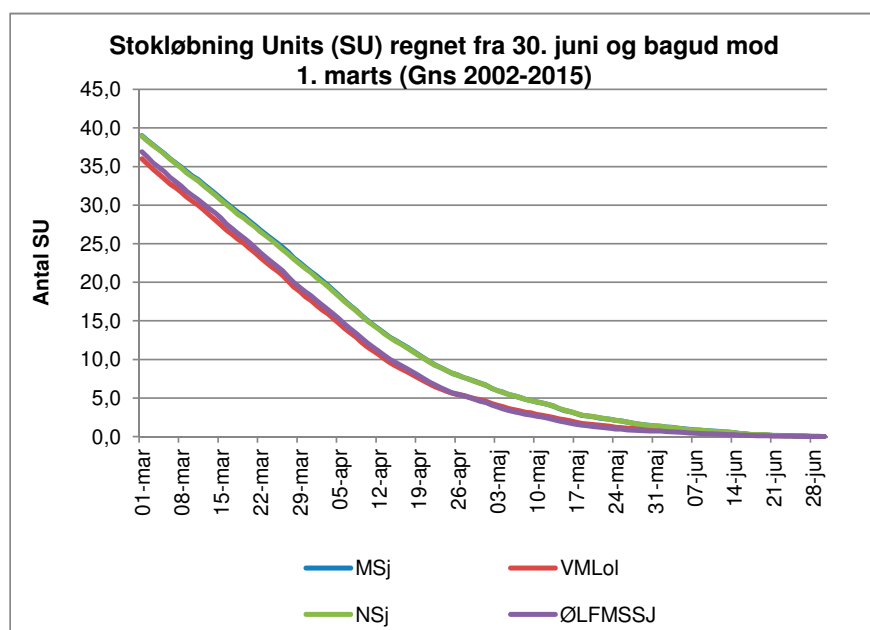
Nyt fra mark og forsøg:

Figur 1

Figur 2

Figur 3

betyder at man "risikofrit" kan så 5 dage tidligere på Vest- og Midt-Lolland end på Midt-Sjælland. Området Øst-Lolland, Falster, Møn og SydSjælland er en dag bagefter Vest- og midt-Lolland.

Hvad der også er vigtigt, er, at vi i gennemsnit på Vest- og Midt-Lolland kommer ned på 23 SU ca. 14 dage før den gennemsnitlige sådato i perioden 2002 – 2015, hvilket betyder, at vi her i gennemsnit har sået under forholdsvis trygge betingelser i hele perioden, altså ikke for tidligt i forhold til den årlige udvikling i temperaturen. Undtagelserne er netop 2012 og 2015. I de to år er vi på grænsen og for de første såninger over. Der er således enkelte år, hvor vi overskrider grænsen ved de første meget tidlige såninger. I tabel 1 er SU angivet for 7 dage før årets gennemsnitlige sådato. Ved de 7 dage før den gennemsnitlige sådato overskrides 23 SU i 3 år ud af 14, årene 2015, 2012 og 2003, og her er der en risiko for stokløbning. 7 dage før den gennemsnitlige sådato forventer vi, at hovedsåningen normalt begynder.

Der er flere andre forhold, der burde tages med i betragtningerne. Dels er der, som nævnt, forskelle i sorterne, dels er der store lokale forskelle, der ikke dækkes af klimaparametrene. Og endeligt er de 23 SU nok ikke en magisk værdi, kun vores aktuelt mest kvalificerede bud på et grænseniveau, der betyder, at der på den ene side er en grænse for tidligheden af en sådato, men at vi, bortset fra 2003, 2012 og 2015 gennemgående og endnu har været på den sikre side med såtidspunktet, det vil sige såning når jorden er tjenlig. ■

MSj: MidtSjælland, NSj: Nordsjælland, VMLol: Vest og Midt-Lolland ØLFMSSJ: Øst-Lolland, Falster, Møn og SydSjælland

VELKOMMEN TIL ROETRÆF

På Gammeleje Gods på Vestlolland

SESVanderHave arrangerer i samarbejde med Horsch maskiner og BASF
Roetræf på Gammeleje Gods på Vestlolland.

TORS DAG D. 10 SEPTEMBER 2015 KL. 16.00

(Vi mødes på alleen øst for gården)

PROGRAM:

- Kl. 16.00 Velkomst og præsentation af bedriften
- Kl. 16.10 Sortsforsøg med fokus på bl.a. FLEX-field sorter og stokløbningsproblematikken.
- Kl. 16.20 Planteværn – ukrudts- og svampesprøjtninger, - hvad har vi fået af erfaringer i år.
- Kl. 16.30 Nyt fra Nordic Sugar v. Claus Nørgård og Julie Torp Thomsen
- Kl. 16.45 Demo af HORSCH såmaskiner og sprøjter mm. evt demo-kørsel på gården samt i marken omkring.
- Kl. 17.30 Grillen er tændt og der serveres grill mad med tilbehør.
- Kl. 19.00 Træffet slut.

Kom med til en hyggelig eftermiddag oven på kornhøsten, se den nyeste maskinteknik og evaluer årets indsats i marken, inden det går løs med hvedesåning og roeoptagning.

Vi glæder os til at se dig.

WWW.SESVANDERHAVE.COM

Henrik Møller tlf. 21 49 14 24 • henrik.moller@sesvanderhave.com

5T-forudsætninger 2015

Af projektleder
Otto Nielsen,
NBR Nordic Beet Research

Af senior projektleder
Robert Olsson,
NBR Nordic Beet Research

Af projektleder
Joakim Ekelöf,
NBR Nordic Beet Research

Af projektleder
Åsa Olsson,
NBR Nordic Beet Research

Oversat fra svensk
af projektleder Otto Nielsen, NBR

Såperioden kom til at vare en hel måned – fra den 17. marts til den 17. april. En tilfredsstillende start men ikke perfekt overalt. Her ser vi nærmere på såtidspunkt, N-gødskning samt risiko for angreb af *Aphanomyces*. Nu satser vi på tilvækst!

Fremspiringen blev overvejende god, men ikke perfekt alle steder. Det skyl-

des først og fremmest skorpedannelser i marker sået i marts.

Det blev en samlet og tidlig start i Danmark, hvor der på alle seks 5T-gårde blev sået i marts. På den svenske side udførtes såningen fra den 24. marts til den 17. april (tabel 1).

Perioden mellem disse to datoer (24. marts og 17. april) udgør en forskel på 69 daggrader målt på Valterslund (5T-gård nr. 2 beliggende i Østerlen). Er det meget eller lidt? Lad os sammenligne med antallet af daggrader fra 1. april til

15. juni, hvilket er den periode hvor roernes udvikling er mest temperaturafhængig. Omsåning efter starten af juni kan ikke forventes at give et sukkerudbytte af økonomisk værdi. Temperatursummen over et antal år på Nordic Sugars fem vejrstationer i Sverige ligger på 546 daggrader i perioden 1. april til 15. juni. Ser vi på hele perioden fra 1. april til 1. november får vi 2.121 daggrader. Den senere såtid har altså betydet et tab af den samlede varmemængde på 3-13 %. Udbyttetabet må derfor forventes at ligge et sted mellem disse to tal.

Risiko for stokløbere

Det har været ret koldt og uden reelle varmeperioder så hvor stor er risikoen for stokløbere? En ældre svensk stokløbningsmodel angiver at en periode på mere end 40 dage med under 12°C er kritisk. Der findes nu en mere sofistikeret engelsk model, som sætter en kritisk grænse ved 140 timer, hvor temperaturen har været mellem 3 og 12°C. Temperaturer under 3°C øger altså ikke risikoen for stokløbning. Derimod bidrager forskellige temperaturer mellem 3 og 12°C i forskellig grad, hvor især temperaturer mellem 6 og 9°C bidrager væsentligt til stokløbningsrisikoen. Joakim Ekelöf har anvendt data fra vejrstationerne, som er opsat på 5T-gårdene, til at beregne stok-

Tabel 1. Sådato, roesort og risiko for stokløbning (vernaliseringstimer > 140) for 5T-gårdene.

Nr	Odlare	Område	Sådato 2015	Roesort	Vernalisering Timer*
6	Carsten Stoltze	DK SJÆ	17-mar	Blandning	165
7	Stig Fabricius	DK MØN	23-mar	Louisa KWS	150
5	Jeppe Mårtensson	SE - ÖT	24-mar	Cartoon	137
8	Jens Erik Pedersen	DK FAL	24-mar	Jollina KWS	142
11	Henrik Hansen	DK LOL S	24-mar	Louisa KWS	**
1	Henrik Nilsson	SE - NØ	25-mar	Cartoon	127
9	Poul Bille	DK LOL Ø	26-mar	Louisa KWS	132
10	Hans-Henrik Jul Petersen	DK LOL V	27-mar	Lombok	134
3	Göran Olsson	SE - SV	08-apr	Cartoon	107
4	Magnus Rafsten	SE - NV	11-apr	Pascalina KWS	98
2	Magnus Bengtsson	SE - SØ	17-apr	Cartoon	98
Gns. SE			04-apr		113
Gns. DK			23-mar		145
Gns. i alt			29-mar		129

*Fra såning og frem til 1. juli 2015. **Ingen vejrstation på denne lokalitet

Tabel 2. Forfrugt, N-min og N-gødskning på 5T-gårdene.

Nr	Dyrker	Område	Forfrugt	Efterafgrøde	N-min,	Anvendelse af organisk gødning		Bredspredt	Nedharvet*	Placeret	I alt
					kg N/ha	Tidspkt.	kg N/ha				
1	HN	SE - NØ	Hvede	Sennep	31	Forår	61	42	0	0	103
2	MB	SE - SØ	Hvede	Ingen	27	Forår	50	0	65	0	115
3	GO	SE - SV	Hvede	Ingen	20	Ingen	0	105	0	0	105
4	MR	SE - NV	Hvede	Ingen	23	Ingen	0	0	0	98	98
5	JM	SE - ÖT	Hvede	Ingen	25	Ingen	0	0	107	0	107
6	CS	DK SJÆ	Hvede	Olieræd.	34	Efterår	56	0	0	46	102
7	SF	DK MØN	Græsfrø	Ingen	41	Ingen	0	0	0	99	99
8	JEP	DK FAL	Hvede	Ingen	43	Efterår	56	0	0	64	120
9	PB	DK LOL Ø	Hvede	Olieræd.	23	Ingen	0	0	0	104	104
10	HHJP	DK LOL V	Hvede	Sennep	26	Ingen	0	0	99	0	99
11	HH	DK LOL S	Hvede	Sennep	ej målt	Ingen	0	36	0	96	132
Gns. SE					25						106
Gns. DK					33						109
Gns. i alt					29						108

*Väderstad Rapid, Advancer, ammoniaknedfælder

løbningsrisikoen for den enkelte gård. Flere gårde er tæt på eller over grænsen for stokløbningsrisiko, og risikoen ses at være relateret til sådatoen, idet tidligere såning i år øger risikoen (tabel 1).

Velkommen til 5T-gård nr. 11

Tabel 1 viser, at vi nu har elleve 5T-gårde. Vi hilser Henrik Hansen på Pugerupgaard udenfor Rødby på Lolland velkommen! (foto 1) Henrik driver en planteavlsgård på 270 ha med 50 ha roer i et område af Danmark med normalt høje udbytter. Du kan læse mere om den nye 5T-gård på projektets hjemmeside www.projekt5T.nu.

Foto 1. Henrik Hansen fra Pugerupgaard ved Rødby er blevet 5T-dyrker.

Variierende N-gødskning på gårdene

Hvordan ser kvælstoftildelingen ud på vores 5T-gårde? Tabel 2 opsummerer billedet.

I starten af marts blev der taget N-min-prøver på gårdene. N-forekomsten varierede mellem 23-43 kg/ha, og der var større variation mellem gårdene end mellem Sverige og Danmark. Fire af gårdene anvender organisk gødning til roerne. På den svenske side i form af svinegylle på Gretelund (5T-gård nr. 1) og hønsemøg på Valterslund (nr. 2). På den danske side anvender Carsten Stoltze (nr. 6) på Sjælland og Jens Erik Peder-

sen (nr. 8) på Falster et restprodukt fra Novo Nordisk, som køres ud i efteråret. Produktet indeholder 7,6 kg N/ton, og de danske regler kræver, at man regner med en udnyttelsesprocent på 40 % i gødningsregnskabet.

Udbringningsmetode af handelsgødning varierer, men bevidstheden om at få størst mulig gavn af den tilførte mængde er høj. "Radmyllning", eller "placering af gødning", som man siger i Danmark, er standard her, bortset fra gård nr. 10, som nedfælder flydende ammoniak, hvilket ifølge Hans Henrik giver det bedste resultat på bundlinjen. På den svenske side er variationen større med alt fra bredspredning, nedharvning til placering. Den totalt anvendte N-mængde ligger for otte af de elleve gårde på omkring 100 kg N/ha. Magnus på gård nr. 2 og Jens Erik på gård nr. 8 ligger på 115-120 kg, og vores nye gård nr. 11 anvender 130 kg N/ha. Henriks argument for den højere N-tildeling kan man snart læse om på hjemmesiden.

Med en enkel undtagelse er forfrugten på alle gårde vinterhvede. De danske dyrkere har som følge af lovgivningen ofte en efterafgrøde forud for sukkerroer - normalt gul sennep eller olierræddike.

Tabel 3. Forekomst af *Aphanomyces* (svamp som kan forårsage rodbrand) samt reaktionstal (Rt), pH (svensk alternativ til Rt) og jordens indhold af calcium (Ca-Al-værdi)

Nr	Dyrker	Område	Aphano-	Rt	pH	Ca-AL-værdi	
			myces			SE	DK
1	HN	SE - NØ	58	7,1	7,4	183	1.700
2	MB	SE - SØ	53	6,5	6,9	220	210
3	GO	SE - SV	53	7,4	7,5	530	1.500
4	MR	SE - NV	61	7,0	7,3	373	1.500
5	JM	SE - ÖT	55	7,4	7,6	370	1.600
6	CS	DK SJÆ	87	6,6	6,9	157	160
7	SF	DK MØN	55	7,8	7,8	283	2.000
8	JEP	DK FAL	61	7,8	8,1	410	500
9	PB	DK LOL - Ø	56	7,9	8,3	934	2.100
10	HHJP	DK LOL - V	78	7,8	8,2	337	550
Gns. SE			56	7,1	7,3	335	1.302
Gns. DK			67	7,6	7,9	424	1.062
Gns. i alt			62	7,3	7,6	380	1.182

Åsa Olssons kommentar til tabel 3

Meget høj risiko

Gård nr. 6: Meget højt indeks (87) i kombination med relativt lavt pH og Ca-AL-tal i pløjelaget og i jordlaget herunder. På den positive side er en tidlig såning allerede den 17. marts.

Høj risiko

Gård nr. 10: Bedømmelsen baseres på et indeks med to af tre prøver over 80 og et gennemsnit på 78. Men pH over 7 og et Ca-AL- niveau på 337 taler for at jorden kan modstå angreb på trods af at svampen findes i jorden.

Gård nr. 2: Indeks på 79, 40 og 40 i de tre prøver tyder på et ujævnt smittetryk henover marken. Relativt lavt pH, 6,5–6,9, i kombination med lavt Ca-AL-tal i både pløjelag og underjord.

Moderat risiko

Gård nr. 1: Indeks på 54, 58 og 61 i de tre prøver. Fornuftig pH, 7,1–7,4, men lavt Ca-AL-tal i pløjelaget (183) og meget højt i underjorden (1.700).

Eventuel risiko ved varmt og fugtigt vejr

Øvrige gårde med indeks på 53–61. pH-niveau er over 7,0 og Ca-AL som regel over 300.

Aphanomyces – hvordan kvantificeres niveauet

Angreb af *Aphanomyces* er almindeligt i Sverige, og viden om svampens negative effekt på sukkerudbyttet er blevet større i de seneste år. Åsa Olsson fra NBR har også indgående arbejdet med at øge vores viden om hvornår, hvor, hvordan og hvorfor svampen optræder. Konsum-

lenterne fra Nordic Sugar betoner også i højere grad værdien af at tjekke for eventuel mørkfarvning af rødderne forud for ukrudtsbekæmpelse, da kombinationen af *Aphanomyces*-angreb og en kraftig ukrudtsblanding kan hæmme roerne i flere uger og i værste fald betyde tab af planter. 5T-dyrkernes respekt for denne skade-

gører ses i sortsvalget. Fire af de fem svenske dyrkere har valgt en roesort med størst tolerance overfor svampen, sorten Cartoon fra Syngenta Seeds. På den danske side ligger fokus mere på den bedste tolerance overfor roecystenematoder.

Fire af seks dyrkere har valgt Lombok eller Louisa KWS, som begge er tolerant overfor roecystenematoden.

På 5T-gårdene anvender vi alle de værktøjer, som er tilgængelige, for med så stor sikkerhed som muligt at bedømme risikoen for udbyttetab som følge af svampeangreb (tabel 3). Det er først og fremmest pH (svarer til reaktionstallet (Rt) i Danmark) og Ca-AL-tallet, som har betydning for angrebsniveauet.

Ca-AL-tallet måles nu både i pløjelaget (0-25 cm) og i jordlaget nedenunder (40-80 cm).

Der bliver også lavet en særskilt test i drivhus på tre prøver fra hver dyrker. Dette gøres ved at så roer i den udtagne jordprøve og dernæst opbevare dem under betingelser, der er ideelle for svampens udvikling, det vil sige fugtige forhold og en temperatur på 20°C. Derefter bedømmes planternes rødder for misfarvning, og i hvor høj grad smitten har spredt sig opad mod rodhalsen. Bedømmelsen sammenfattes med et indekstal på 0-100. Ved et lavt indekstal – det vil sige mindre end 40 – forventes svampen ikke at have nogen betydning. Et højere indekstal viser, at svampen findes i marken, og at den under de rette betingelser kan udgøre et problem.

Åsas kommentarer til testresultatet i tabel 3 kan læses i tekstboksen.

For at omgå problemet med *Aphanomyces* anbefaler vi tidlig såning, kalkning til pH over 7 og Ca-Al over 250 samt valg af tolerant sort. Frit calcium i jordvæsken virker hæmmende på svampen, hvorved angrebet reduceres.

På gård nr. 1-6 sammenligner vi sorter med forskellig tolerance overfor *Aphanomyces* for at se, om der findes et potentiale til udbytteforbedring her. ■

BIRDIE

TÆNK GRØNT I
DIN NÆSTE ROEMARK

**NEMATODE-
SORT PÅ VEJ**

HØJT STABILT UDBYTTE
- på nematodeinficeret jord.

BIRDIE RZ/NT

- God fremspiring
- Meget lavt jordvedhæng
- Lav tendens til stokløbning
- Højt udbytte på nematodeinficeret jord

MARIBO®
your partner in sugar beet...

Forårets djævelske skorper

Tekst og foto: Jens Henrik Nybo

Store mængder regn efterfulgt af sne blev en udfordring for mange roeavlere. Gode råd var dyre. Sukkerroe-Nyt har talt med fem avlere, som her giver deres bud på en løsning

Dette forår viste sig fra sin mest lunefulde side, erfarede stort set alle roeavlere i det sydsjællandske og på Lolland-Falster. Hovedparten af roerne blev sået i marts og lidt i begyndelsen af april. Efter såningen kom der en del regn i weekenden op til påske og umiddelbart efter tillige sne. Det medførte på en del jorde udbredte skorpedannelser, som roeplanterne havde svært ved at trænge igennem. Det gik især ud over det store flertal af avlere, som havde valgt at så tidligt. Individuelle tiltag blandt roeavlerne for at bryde skorpen har dog medvirket til at minimere de største af skaderne. Nogle har eksempelvis valgt tromlen, overkørsel med såmaskinen, andre strigling. Sukkerroe-Nyt har talt med fem sukkerroeavlere, som hver har anvendt deres metoder til at mindske problemerne.

SEN SÅNING

Martin Hansen, driftsleder på Øllingsøe Gods ved Søllested:

- Vores strategi er at så, når jorden er varm. Pejlepunktet er, at jordtemperaturen skal være 6 grader og vejrprognosen varsler stigende temperaturer. Så-tidspunktet var i år senere end for de fleste andre af vores kollegaer. Vi har lavet udbyttestatistik siden 1985, og ud af den kan vi se det optimale såtidspunkt. For os er det omkring 4. april. Derved undgår vi, at roerne går i stok og skaber unødigt ekstraarbejde i sommerperioden. I år startede vi således såningen omkring den

Driftsleder Martin Hansen, Øllingsøe Gods anbefaler at så roerne senere, end de fleste vælger at gøre.

7. april, og var hen ved tre uger senere i gang, end de tidligste af vores kollegaer, fortæller Marin Hansen, og fortsætter: - Vi er selvfølgelig bevidste om, at jo længere tid roerne har til at gro, jo større og bedre bliver de, men risikoen for et dårligt resultat er til gengæld uhyre stor, når der, som i år, falder megen nedbør, eller indtræffer en frostperiode. Det kan da godt udfordre os lidt, når vi ser de andre kører og sår, mens vi bliver hjemme, men det er et spørgsmål om tålmodighed. Martin Hansen slutter: - Vi ønsker at gøre tingene så optimalt fra starten, så vi undgår at skulle bruge kostbare ressourcer på at "reparere" efterfølgende. Med en presset økonomi i roedyrkingen er det særdeles vigtigt, at vi ikke bruger flere ressourcer end højst nødvendigt i processen.

Øllingsøe Gods har 650 ha i dyrkning, heraf 100 ha med roer. Øvrige afgrøder tæller hvede, byg, konserves-ærter og spinat.

TROMLEN

Hans Henrik Jul Pedersen, gårdejer, Asserstrup, tæt ved Nakskov:

- Vi såede roerne den 25. og 26. marts. Jorden var egentlig i orden til det, men temperaturen var ikke, som den burde være. Tirsdag op til påske viste vejret sig at blive dårligt. Der faldt sne, som lagde sig som en dyne over jorden. Derpå faldt

der 10 mm regn om eftermiddagen, som bevirkede, at jorden "løb" sammen. Det dannede et jordlag, som svarer til et brød med en overflade, der har bagt for længe i ovnen, fortæller Hans Henrik Jul Pedersen, og fortsætter:

- Jeg var nervøs for, om roerne ikke ville spire. Derfor startede jeg med tromlen. Egentlig gav det mig en dårlig mavefor-nemmelse, for jeg vidste, at resultatet kunne ende med at blive dårligt. Min faders gentagne udsagn om, at "tromlen

På Øllingsøe Gods begynder man først at så roerne, når jordtemperaturen har nået 6 grader, og vejrprognosen varsler stigende temperaturer

Gårdejer Hans Henrik Jul Pedersen, Asserstrup har benyttet tromlen for første gang til skorpebrydning og opnået et godt resultat, men han forventer alligevel, at det også er sidste gang – der er for meget russisk roulette over det.

skal man aldrig bruge” dukkede op i min erindring. Min satsning var imidlertid, at der ikke ville komme yderligere nedbør. Det gjorde der heller ikke, men det kunne jeg reelt ikke vide, så det var lidt russisk roulette, jeg spillede. Før påske, hvor jeg såede, havde vejrudsigten jo lovet ingen nedbør, men det fik vi i stride strømme. Resultatet viste sig heldigvis at blive godt. Ved at tromle fik jeg pres-set skorpedannelsen i stykker, så roerne kunne komme op.

Med bistand fra konsulenten lavede vi forsøg på marken. Afsnit hvor der var tromlet, og områder hvor der ikke var. Derefter kunne jeg snart konstatere, at hvor jeg havde tromlet, spirede ensartede planter op med lige højde over mulden. Ukrudtet ligeså, og det er en fordel, for så bliver det nemmere synligt, så det kan fjernes. Der er simpelthen ikke noget, som gemmer sig, siger Hans Henrik Jul Pedersen, og supplerer:

- Jeg skal dog være ærlig og indrømme, at det er første og nok også sidste gang jeg tromler, selvom jeg godt kan have is i maven. I stedet vælger jeg sikkert senere såning fremover. Det drejer sig om at kende sin jord og vejrudsigten. Det sidste er som bekendt noget usikkert. Asserstrup har i alt 228 ha, heraf 40 ha

Hans Henrik Jul Pedersen mellem to pinde, som markerer, hvor der ikke har været tromlet. Sammenligningen viser, at på det tromlede stykke spirede ensartede planter op med lige højde over mulden.

med roer. Ca. 100 ha med hvede, 100 ha med maltbyg og resten med rodsvingel. Æn medarbejder er ansat på fuldtid. Asserstrup blev overtaget af Hans Henrik Jul Pedersen i 2005.

ROE-SÅMASKINEN

Andreas Kofoed, maskinfører, Borreby Gods ved Skælskør:

- Vi såede åbenbart for tidligt i år. Den hårde regn og senere sne bevirkede, at roerne ikke har klaret sig så godt som normalt. Overfladen var næsten som beton, og derfor måtte vi køre med roe-såmaskinen og ridse rækkerne op igen. Det har hjulpet lidt, så planterne nu kommer op. At køre med roe-såmaskinen er dog forbundet med stor risiko for at ødelægge kernerne, fortæller Andreas Kofoed, og tilføjer:

- Efterfølgende har vi heldigvis konstateret, at de ikke har taget større skade. Vi kører dagligt forbi og ser til roernes tilstand. Finder vi noget, der skal rettes op på, gør vi det naturligvis, og i samråd med planteavlskonsulenten.

Maskinfører Andreas Kofoed, Borreby Gods, hvor man valgte at bryde skorpen ved at køre med roe-såmaskinen for at ridse rækkerne op. Det har hjulpet lidt, men det er også forbundet med stor risiko for at ødelægge kernerne.

OPFINDEREN

Bent Jensen, Raageskovgaard, Danmark:

Bent Jensen er lidt af en "Ole Opfinder". Hans vilje og evne til at finde løsninger på problemerne i roemarkerne har resulteret i en banebrydende udvikling af en trykrulle, som kan bryde skorperne. Foreløbigt har han færdiglavet i alt seks maskiner i varierende bredder. Den største har 18 rækker, den mindste har 6. Derimellem er der én med

8 rækker, én med 9, og to med 12 rækker. Bent Jensen har selv 45 ha med roer, og selvfølgelig anvender han maskinen på sine roemarker, men han lejer dem også ud til kollegaer. Herunder har han udlejet 18-rækkers maskinen til Michael Christiansen, som også medvirker i denne artikel. Yderligere ni landmænd har lejet maskinerne. Den største kunde han har udlejet til, er imidlertid Knuthenborg Gods, som har kørt med den på de 100 ha af deres roe-areal.

– Og de har også givet særdeles positive tilbagemeldinger, fortæller Bent Jensen med tilfredshed.

Bent Jensen startede allerede i 1996 med at udvikle maskinen:

- Grundidéen fik jeg fra en ansat på Sukkerfabrikken, men jeg byggede videre på idéen om at få brudt skorperne. Jeg anvendte cykelhjul, og påmonterede forskellige længder pigge, som var dem, der skulle bryde skorperne. Utallige forsøg måtte jeg igennem, for der var altid lige noget, som kunne raffineres. Jeg eksperimenterede med forskellige bredder rundt om fælgene, og nåede i 2004 frem til det ideelle på et 20 tommer cykelhjul, og anvendte 8 mm bolte som pigge. Det hele er bygget op på en tidligere radrenser, og den kan monteres foran på traktoren. Bent Jensen fortæller, at der også er udfordringer, der skal tages højde for: - Vigtigt er det at nå frem til det rette tidspunkt at køre med maskinen på. Det skal helst være inden roerne når overfladen, for ellers kan man knække en spire. Men

Gårdejer Michael Christiansen, Harpelunde har kørt med den specielt udviklede skorpebryder fra Bent Jensen.

Michael Christensen er yderst tilfreds med resultatet af kørslen med skorpebryderen. Der hvor han har kørt med maskinen, er der flere og mere ensartede planter.

Borreby Gods driver i alt 1.200 ha, heraf 50 ha med roer. Øvrige afgrøder tæller raps, hvede, byg, rod- og strandsvingel.

SKORPEBRYDEREN

Michael Christiansen, gårdejer, Harpelunde:

- Jeg såede mine roer meget tidligt – allerede fra den 16. marts og ti dage frem. Så faldt der mængder af sne og regn få dage senere. Sneen og regnen var skyld i, at der blev dannet skorpe allerede fra den 29. til 31. marts. Jeg husker tydeligt 2. påskedag om morgenen, den 6. april, da jeg stod og kiggede ud af vinduet, at der

skulle gøres noget, hvis ikke det skulle ende helt galt. Da valgte jeg at tage kontakt til Bent Jensen, som har udviklet sin 18 rækkers skorpebryder, og jeg tænkte straks, at den måtte jeg leje, fortæller Michael Christiansen, og tilføjer:

- Nu var det jo helligdag, så egentlig brød jeg mig ikke om at forstyrre ham, men jeg bed al skam af mig og ringede til ham. Den kunne han hurtigt klare, sagde han. Og det var den allerede næste dag. Jeg havde aldrig kørt med sådan en skorpebryder før, men der gik ikke lang tid, førend det positive resultat viste sig. Man kunne tydeligt se, hvor der var kørt med skorpebryderen. Der så jeg flere og mere ensartede planter, end dér hvor jeg ikke havde kørt med den.

Michael Christiansen har de tidligere år valgt at tromle for at afbøde konsekvenserne af tidlig såning og megen nedbør, men fremover er det Bent Jensens skorpebryder, der bliver hans favorit, når behovet melder sig: – Det er nødvendigt at vise rettidig omhu i en sådan situation, for vælger man ikke den rette løsning, så banker problemerne på, siger han.

Michael Christiansen råder over i alt 380 ha, som udover dyrkning af roer, tæller hvede, byg og juletræer. Han har fire ejendomme indenfor en radius af 12 km, heraf har de tre svineproduktion med 280 søer, 8.000 smågrise og 16.000 SPF-slagtesvin, som alle leveres til Danish Crown.

man skal se på det således, at måske knækker man en enkelt roe, men det er trods alt bedre at redde ti andre roer derefter. Jeg siger til dem jeg lejer ud til: Kør endelig løs! Bent Jensen driver i alt 150 ha, heraf 45 ha med roer. Øvrige afgrøder tæller hvede og byg. ■

Bent Jensen, Raageskovgaard, har udviklet den specielle maskine til at bryde skorpen. Bent Jensen benytter den på sine egne 45 ha med roer, og lejer den også ud til kollegaer.

Bent Jensens skorpebryder findes i forskellige størrelser. Foreløbig i seks eksemplarer med varierende bredde fra 6 til 18 rækker.

EKSTRON15592

Minimer risikoen og hold omkostningerne nede..!
Lej en ny eller nyere topklargjort Holmer T3, over en eller flere kampagner.
Kontakt Henrik på tlf. 20 51 60 29 og hør mere om konceptet.

HOLMER ▼
 exxact

FMR Maskiner

1. prøveoptagning under 5-års gennemsnittet

Af Klaus Sørensen

Første prøveoptagning udtaget den 10. august viser et resultat på 7,34 tons sukker pr. ha, hvilket er noget under 5-års gennemsnittet på 8,6 tons. Resultatet er ligeledes markant under den tilsvarende 1. prøveoptagning i 2014 på 9,6 tons.

Prøveoptagningens resultat er baseret på et rodudbytte på 46,9 tons pr. ha, hvilket er klart under 5-års gns. på 56,6 tons, mens resultatet af sukkerindholdet er 15,6 %, hvilket er over 5-års gns. på 15,1 %.

Roerne blev sået tidligt, men et køligt forår og sommer har bevirket, at tilvæksten i roerne har været under normalen. Roerne står dog generelt godt og har potentiale til en god tilvækst, såfremt vækstvilkårene bliver gode i efteråret.

Nordic Sugar forventer en produktion lidt under kvoten

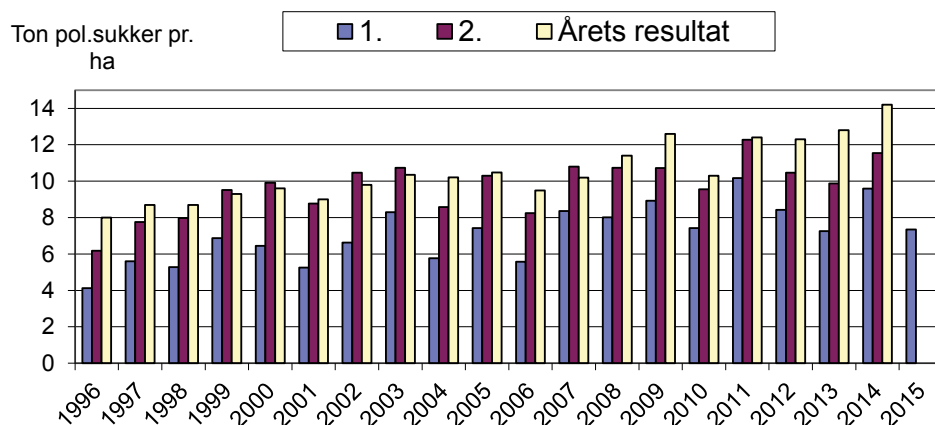
Nordic Sugar har oplyst, at de på baggrund af den 1. prøveoptagning forventer en samlet produktion, inklusive overført sukker fra 2014, lidt under den danske sukkerkvote.

Såfremt denne prognose fra Nordic Sugar holder stik, betyder det, at samtlige roer leveret i kampagnen vil indgå som kvoteroger og dermed også blive afregnet som kvoteroger. Om det bliver tilfældet afhænger som nævnt af, om prognosen holder.

Overførsel af sukker øges med 4.000 tons

Som følge af Nordic Sugars prognose om

Prøveoptagning 1 og 2 samt årets resultat

Med 7,34 tons sukker pr. ha er resultatet af 1. prøveoptagning under 5-års gns., og kombineret med en stor reduktion i roearaet forventer Nordic Sugar derfor en sukkerproduktion lidt under den danske sukkerkvote.

en produktion lidt under kvoten har Nordic Sugar i samråd med Danske Sukkerroedyrkere besluttet at øge mængden af overførselssukker fra 2014 til 2015 med 4.000 tons hvidtsukker. Herved overføres der totalt 65.000 tons sukker. De 65.000 tons sukker betragtes som det først producerede sukker af kvoten i 2015.

Roerne fra det overførte sukker afregnes som kvoteroger i 2015 fremfor som overskudsroer i 2014. Prisen på overskudsroer i 2014 kendes endnu ikke, men med udviklingen i sukkerprisen i EU det seneste år samt den store lagerbeholdning af sukker er der næppe tvivl om, at den bliver klart under 2015-kvoteroprisen. En ekstra overførsel vil således medføre en højere afregning for de pågældende roer.

Hver enkel dyrker kan på den personlige del af Nordic Sugars hjemmeside se, hvordan den øgede overførsel påvirker leveringen i 2015 kampagnen

Kampagnestart den 1. oktober

Nordic Sugar har på baggrund af resultatet af første prøveoptagning og en forventet kort kampagne planlagt at starte 2015 roekampagnen torsdag den 1. oktober på begge danske fabrikker. Kampagnestarten er herved 2 uger senere end sidste år.

Den korte kampagne skyldes den markante reduktion af roearaet i 2015 i forhold til i 2014. Iflg. arealopgørelsen fra NaturErhvervstyrelsen er roearaet i 2015 på 25.342 ha, hvor arealet i 2014 var på 35.500 ha – en reduktion på 29 %. Reduktionen i roearaet er dels et resultat af den føromtalte overførsel af sukker fra 2014 til 2015 på nu 65.000 tons dels udsigten til en meget lav afregning for overskudsroer i 2015. Nordic Sugar meldte før kampagnen klart ud, at man ikke er interesseret i overskudsroer her i 2015, og prisen blev som følge heraf sat på et meget lavt niveau, hvilket har fået dyrkerne til at tilpasse deres roearal. ■

9 øre til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning

Af Klaus Sørensen

I Slutopgørelsen for 2014-kampagnen, som modtages i november 2015, vil der blive opkrævet et beløb på 9 øre pr. ton roer, i alt ca. 264.000 kr. Beløbet er en del af de danske dyrkeres betaling til Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning (NBR).

Normalt dækkes bidraget via Sukkerroefgiftsfonden, men tilskuddet i 2015 på 2.128.000 kr fra Sukkerroefgiftsfonden dækker ikke hele det aftalte beløb fra dyrker-siden. Det har således været nødvendigt med denne supplerende opkrævning.

Tilsvarende blev der sidste år opkrævet et beløb – dengang 19 øre.

Kontraktbørsen for handel med sukkerkontrakter

Af Klaus Sørensen

Kontraktbørsen for handel med sukkerkontrakter har i lighed med tidligere år kørt i august måned i perioden 12. - 25. august 2015. Handlerne har virkning fra sæsonen 2016. På børsen har man i lighed med tidligere kunnet give bud på både køb og salg af kontraktmængde, herunder med mulighed for flere bud fra samme dyrker.

Bud, der lægges ind, optræder anonymt i systemet.

Når budrunden er afsluttet beregner systemet en ligevægtspris, som er gældende for alle gennemførte handler (ligevægtsprisen er ikke en gennemsnitspris). I forhold til ligevægtsprisen er det kun salgsbud under ligevægtsprisen og købsbud over ligevægtsprisen, der medfører en handel af kontraktmængde.

Ligevægtsprisen offentliggøres få dage efter Kontraktbørsen er lukket, og de, der har handlet, får direkte besked ca. 1 uge efter børsen er afsluttet.

Udover handlerne på børsen er det fortsat muligt at handle med kontraktmængde individuelt, hvilket kan ske frem til den 1. marts 2016 med virkning for 2016.

Resultatet af kontraktbørsen ligger endnu ikke fast her ved deadline, men resultatet kan ses på www.danskesukkerroedyrkere.dk

EDENHALL

753/754

Nu er 2015 modellen til salg

Opdateret optagningssystem der sikrer hele og rene roer

EDENHALL
VALLÅKRA, SVERIGE

Edenhall - ny forhandler af Ropa i Sverige

TEL: +46 42 324050
E-mail: info@edenhall.se www.edenhall.se

Radrenser fra Schotzter
Parallelogram til rækkeafstand
16-100 cm

KARL MERTZ
Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035
For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

Færdselsgruppen i tæt dialog med ministre

Af Knud Erik Clausen, Holtegård ved Maribo, medlem af Færdselsgruppen for Danske Sukkerroedyrkere

I Færdselsgruppen, hvor jeg sidder som repræsentant for Danske Sukkerroedyrkere, har vi hen over foråret og sommeren haft fuld gang i arbejdet. Vi har især haft fokus på arbejdet med at få ændret lovgivningen i forhold til reglerne for transport med landbrugsmaskiner på vejene, hvor vi før valget bl.a. havde møde med transportministeren og inden længe skal vi også have et møde om samme emne med vores nye minister på området. Desuden har vi i starten af august lanceret en kampagne for bedre bremsere på vore landbrugsvogne – et område, hvor vi i Danske Sukkerroedyrkere har været foregangsmænd med vores tilsvarende kampagne, som nu kører på 5 år.

Regler for kørsel med landbrugsmaskiner på vejene

Vi har i flere år arbejdet med en modernisering af reglerne for kørsel med landbrugsmaskiner på vejene, hvor målet er nye regler, der lever op til de nutidige størrelser og dimensioner på vores maskiner og traktorer. Problemet er, at lovgivningen er stærkt forældet på hele dette område og slet ikke er fult med udviklingen.

Det omfatter bl.a. forholdene vedr. kørsel med bæltkøretøjer, hvor det i dag er

nødvendigt at søge dispensation, hvis man vil køre på vejene.

Den 12. maj 2015 havde vi et godt arrangement på Bregentved med deltagelse af den daværende transportminister Magnus Heunicke. Her havde vi en mindre maskindemonstration, hvor vi synliggjorde det groteske i, at det er ulovligt at køre med en selvkørende roeoptager med bælt på vejene, men at det bliver lovligt, såfremt man sætter den op på en blokvogn, som har et dobbelt så stort tryk på vejene. Hertil kommer alle de ekstra omkostninger og tidstab ved at skulle rekvirere en blokvogn til flytningen. På mødet udtrykte Magnus Heunicke stor forståelse for, at der er behov for at ændringer på området og udtrykte frustration over reglerne og gav en klar melding til sine embedsmænd om, at der skal ske noget på området.

Her fra Færdselsgruppen har vi tidligere fremlagt en rapport med beregninger, som vi har fået udarbejdet hos Agrotech. Rapporten viser, at vore landbrugsmaskiner trykker langt mindre på vejene end en lastbil. Resultatet af ministerens besøg på Bregentved blev, at ministeriet nu laver deres egne beregninger på området, hvor jeg er sikker på, at resultaterne vil bakke op om konklusionerne i vores egen rapport. Hidtil har ministeriet ikke

Færdselsgruppens medlemmer

- Danske Maskinstationer og Entreprenører
- Dansk Maskinhandlerforening
- Dansk Agroindustri
- Landbrug & Fødevarer
- Danske Sukkerroedyrkere

haft egne beregninger på området.

Arbejdet skal udføres af Cowi, og der er nedsat en arbejdsgruppe, hvor der også er repræsentanter fra Færdselsgruppen. Som en del af arbejdet skal folkene fra Cowi her i august måned på ekskursion til Lolland-Falster, hvor de skal se bæltkøretøjerne i funktion.

Som bekendt har vi siden maj fået et skifte på ministerposten. Vi har dog allerede fået et møde i kalenderen med vores nye transportminister Hans Christian Schmidt den 23. september 2015, hvor vi har en forhåbning og forventning om, at han bakker op om en ændring af reglerne på området. Han har i tidligere udtalelser givet udtryk for, at der er behov for ændringer.

Vær opmærksom på PTM-værdien ved køb af ny traktor

Der er det seneste år kommet stor fokus på PTM-værdien, der stammer fra fabrikantens indberetning, som efterfølgende lægges til grund for oplysningerne på registreringsattesten. PTM-værdien har betydning for, hvor meget traktoren må trække. En typisk angivelse ligger omkring 32 tons, hvor vi i mange tilfælde har brug for at køre med noget mere,

Færdselsgruppen havde i maj et arrangement på Bregentved. Her udtrykte den daværende transportminister Magnus Heunicke stor forståelse for det ulogiske i, at det er ulovligt at køre med en selvkørende roeoptyger med bælter på vejene, men at det bliver lovligt, såfremt man sætter den op på en blokvogn, hvorved trykket på vejen bliver dobbelt så højt.

f.eks. 44 tons. Problemet er, at attesten/indberetningen fra fabrikanten ikke er opdateret til de faktiske forhold, som er gældende for de nye traktorer, der sælges i dag. Ofte er angivelsen fra fabrikanten langt under, hvad traktoren reelt burde kunne præstere.

Problemet er blevet tydeligt ved, at politiet nu har fået fokus på dette område og giver store bøder for at køre med mere, end registreringsattesten angiver som maks. Vi har derfor fra Færdselsgruppen rettet henvendelse til traktorfabrikanter og importører for at få dem til at angive nye PTM-værdier som svarer til de faktiske forhold for de nye traktorer. Nogle har været meget imødekommende, mens andre er vanskelige at få til at gøre noget ved – Danmark er et lille land med få solgte traktorer! Står man foran køb af en ny traktor, er det derfor vigtigt, at man selv er opmærksom på dette og kræver af forhandleren, at tingene er i orden, før man indgår en handel. Læs mere på Færdselsudvalgets hjemmeside www.landtrafik.dk/504/ Hjemmesiden er tænkt som en hjælp til

alle landmænd, herunder at fremme og forbedre trafiksikkerheden ved at øge kendskabet og overblikket over de mange regler for køretøjer til landbrugs- og maskinstationsarbejde.

På siden kan man bl.a. hente information om lovgivningen, animationsfilm om færdsel på vejene og ”Trafik Appen”, som giver mulighed for, at man altid har de aktuelle regler lige ved hånden på sin telefon.

Kampagne for bedre bremser

Færdselsgruppen lancerede i begyndelsen af august en kampagne for bedre bremser, hvor landmænd opfordres til at få tjekket bremserne på deres vogne, før man begiver sig ud på vejene med dem. Kampagnen er kommet i stand med stor inspiration fra den tilsvarende kampagne, vi har kørt i Danske Sukkerroedyrkere siden 2011, hvor 250-300 vogne hvert år har fået testet og godkendt bremserne forud for roekampagnen.

Vi kører naturligvis også bremsetesten her i 2015, og jeg vil gerne bringe en kraftig opfordring til at få foretaget et

bremseeftersyn på vognene og få påsat vores nye ”Bremsemærkat” for 2015. Det gælder også vogne, som tidligere er testet under ordningen. Med vores ”Bremsemærkatet” viser vi de øvrige trafikanter, at der absolut ikke kan stilles spørgsmål vedr. vores materiales tilstand, hvilket er meget vigtigt.

Vi har igen i år aftale med de samme 4 aktører, som deltog sidste år.

- Gloslunde Maskinfabrik
- Mertz
- Pouls Bremseservice
- SAWO/NOPA Stokkemarket

Tjek vognenes bremser inden kampagnen går i gang. Når vognen er godkendt påsættes den nye 2015 bremsemærkat.

Dialog med kommunen om rabatter og nødvendige vejbredder

Danske Sukkerroedyrkere har været i dialog med Lolland Kommune om vejrabatter og smalle veje, hvor kommunen er blevet noget overrasket over de krav, der eksisterer på området. Loven siger, at der skal være plads til, at to biler med en brede på 2,55 m skal kunne passere hinanden. Det skal det befæstede vejareal eller stabile rabatter kunne klare, hvilket som bekendt mange steder ikke er tilfældet. Problemet med de smalle veje rammer ikke kun sukkerroedyrkere men også andre landmænd og øvrige trafikanter. ■

*Af driftsleder
Per Kjeldsen
Valdemarskilde
Landbrug Høng*

Nervepirrende sen start men tilfredsstillende høst

hurtigt tørret op igen, så afbrydelserne har været begrænsede. Og med den gode vejrudsigt for de kommende dage ser det ud til, at høsten kan komme i hus rimeligt smertefrit, selvom vi er kommet lidt sent i gang.

Lus er pt. kun fundet på vildroerne, men der er til gengæld rigtig mange af dem.

Vi glæder os i denne tid, og nej det er ikke til jul. NU vil vi godt i gang med raps og kornhøst – sådan var stemningen den 9. august, hvor jeg første gang satte mig ned for at skrive dette indlæg. Høsten er kommet nervepirrende sent i gang i år, men her den 19. august, hvor jeg er ved at færdiggøre mit indlæg med den sidste aktuelle status, er vi nu nået et godt stykke videre. Vi begyndte med kornhøsten den 10. august med et stykke med Quench vårbyg, som blev høstet med 14-15 % vand og et udbytte på ca. 7,5 tons. Siden da har vi været afbrudt nogle gange af regn, men regnen har dog

Rapsen er vi nu helt færdige med, men desværre har udbyttet skuffet lidt med omkring 4 tons. I byggen mangler vi aktuelt 70 ha svarende til ca. 25 % - her har udbyttet til gengæld været ekstremt godt med 7-8 tons. Hveden er vi kun lige kommet i gang med, og vi mangler fortsat langt den største del af arealet. Foreløbig tegner udbyttet rigtig godt – måske det bedste nogensinde. Forud for rapsen og kornet har vi i høstet hundegræs med et udbytte lige under 1.000 kg i en 2. års mark, som nu overgår til efterafgrøde. En 1. års rødsvingel Maxima har givet ca. 2.000 kg råvarer, hvilket nok også er på det jævne.

Rapsen, som blev sået den 13. august sidste år, så egentlig ud til at blive noget af det sidste, der skulle høstes, men det endte alligevel med at gå stærkt, da vi først kom i gang med det, og vi er nu helt færdige med rapsen. Hvis vejret havde gjort det nødvendigt at prioritere, havde vi valgt at give brødhvede og maltbyg højeste prioritet af hensyn til en optimal kvalitet – da rapsen må betegnes som en bulkvare.

Såning af de nye rapsmarker er allerede i fuld gang som i de gode gamle dage med 2 plove og såning lige der efter. Aktuelt har vi sået halvdelen af rapsen.

Inden vi langt om længe kom i gang med kornhøsten den 10. august, kunne vi

Nedvisning af byg den 2. august 2015.

Bosch-roe med udskud á la vildroer.

bruge noget af ventetiden på slåning af græs/ MFO brak, som ”meget passende” SKAL slås her i august måned.

Ingen sovende roer i år

Roerne har ikke sovet i år, og med denne sommers nedbør når de næppe at få en ”på øjet”.

Vi har i marts fået 68 mm, april 26 mm, maj 85 mm, juni 40 mm og juli 87 mm. En våd og kold omgang hvor roer og vårbyg i mange uger i april og maj var særdeles hæmmet af kold fugtig jord, så selv med roesåning den 28. marts var det kun lige til øllet, at rækkerne nåede at lukke til Sankthans.

Ukrudtssprøjtningerne har ved os virket bedre end normalt. Det er måske fordi solen udeblev, og planterne derfor udviklede et mindre vokslag.

Som tidligere nævnt er vildroer et ikke ubetydeligt problem på Løvegaard, og i år er det forstærket med udskud på Bosch-roerne, som sætter frø – det havde vi gerne været foruden.

Den 1. svampebehandling er foretaget den 3. august med Opera, og set i bak-

spejlet var det nok en uge for sent – dog noget før fabrikkens anbefaling.

Lus er pt. kun fundet på vildroerne, men der er til gengæld også rigtig mange af dem. Marken holdes derfor under skarpt opsyn.

Usikkerhed om roer i Nord- og Vestsjælland

Roernes fremtid i sædskiftet på nord- og vestsjællandske ejendomme er i dag lige så usikker som i så mange år tidligere – en ny aftale meget snart om de fremtidige vilkår vil derfor være velkommen! Pt. er det for os en overvejelse, om roesædskiftet skal ”grises” til med raps, men denne beslutning må nok vente til næste år. Dog vil det nu i en sen høst give mulighed for at starte rapssåning noget før, hvis det er de jomfruelige marker, som er høstet først.

I sidste indlæg omtalte jeg frygten for angreb af havrerødsot, og denne frygt var velbegrundet, dog uden at der er tale om arealer, som er omsåede. Der er ikke et klart billede i angrebet, så det er svært at blive klogere på med de ca. 20 ha, der er angrebet i nogen grad.

Pt. venter vi på tilsagn om kvælstoftillæg til brødhvede, noget som ville have været rart at have haft styr på inden

sommerferien. Det flytter noget i planen, hvis vi får tildelt væsentligt mindre, end vi har ansøgt.

Når vi får resultatet af ansøgningen, kan vi færdiggøre det sidste af såplanen. Vi overvejer bl.a., om 2. års hveden skal væk og erstattes af hybridvinterbyg. Såsædsbestilling og anden logistik skal også lige helt på plads.

To nye Smith vogne

Til den forestående høst er der indkøbt to nye Smith trekslede vogne til transport fra mejetærskeren. Vi har en del arealer, hvor vi tidligere har benyttet 3 vogne, og det var en ½ for meget. Det er derfor vores håb, at det passer med to 31 m³ vogne på disse distancer. Andre marker giver problemer således, at der på en omgang høstes noget mere end 16 tons, som de gamle vogne kan rumme – noget man lige skal tænke på forud for investering i en 40 fods mejetærsker! Med de nye vogne kan vi altid tømme mejetærskeren ved vej, efter at den har kørt en omgang, og man kan hurtigt være tilbage med vognen efter aflæsning.

Traktoren, som tidligere kørte den 3. vogn, kan nu f.eks. komme i gang med pløjning til vinterraps, som vi nu må prøve at få sået samtidig med, at høsten og halmbjergningen holdes i gang. ■

To nye Smith 31 m³ vogne er indkøbt til høsten.

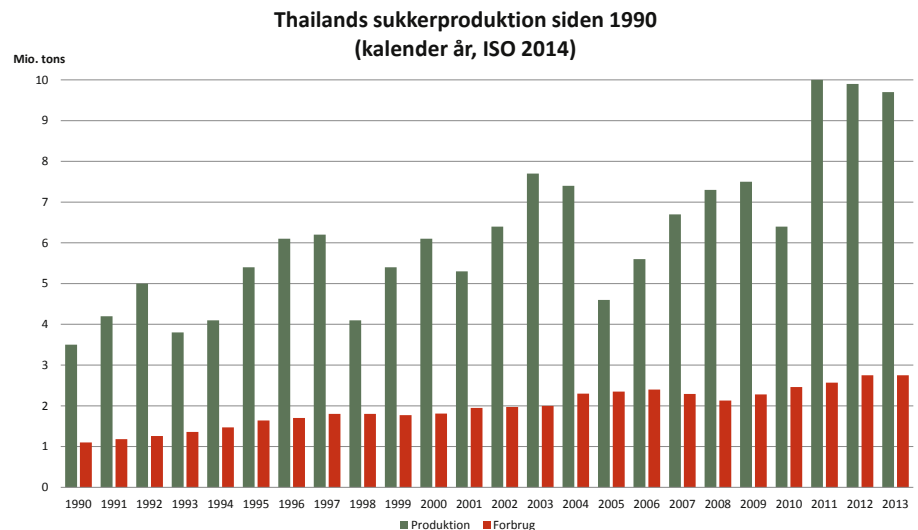
Thailands sukkerproduktion i kraftig fremgang

WABCG, Verdensorganisationen af Røe- og Rørdrkere, har udarbejdet en rapport over sukkerproduktionen i Thailand. Her bringes et fyldigt uddrag fra rapporten.

Landet har været selvforsynende med sukker siden 1960. Fra omkring 1990 besluttede man i en 5-års plan at udvikle produktionen med henblik på eksport til de omkringliggende lande. Siden er produktionen i gennemsnit steget med 7 % om året til 11,3 millioner tons i 2013.

I den samme periode er forbruget kun steget med 4 %, og er i 2013 på 2,5 millioner tons.

Udviklingen har medført, at Thailands eksport er steget markant, og landet er nu verdens andenstørste eksportør med 8 millioner tons sukker årligt, kun overgået af Brasilien. Heraf er det kun 8 % af suk-

Thailands produktion er steget markant, og i 2013 blev der produceret 11,3 mio. tons sukker, hvoraf 8 mio. tons eksporteres.

keret, som eksporteres til lande udenfor Asien. Halvdelen af eksporten er i form af råsukker, men hvidtsukker mængden er stigende og udgjorde 3 millioner tons i 2012. Eksportfaciliteterne i landet udvikles løbende, og man har aktuelt en kapacitet til eksport af 11 millioner tons sukker, hvor eksporten i dag som omtalt kun er 8 millioner tons.

300.000 dyrkere og 50 fabrikker

Før sukkeret kan udvindes på sukkermøllerne, skal sukkerrørene først dyrkes på markerne. Det varetages af 300.000 selvstændige dyrkere med et gennemsnit på 7 ha, i alt dyrkes der 1,5 millioner ha med sukkerrør.

Kun 10 % af arealet kan vandes, og det meste høstes med håndkraft efter afbrænding. Sukkerrørene dyrkes i en 3-4 årig cyklus.

Udbyttet er stadig på et lavt niveau med omkring 70 tons pr. ha - 10 % lavere end i Brasilien, og med et sukkerindhold på 12 % - 2 % lavere end i Australien.

Der er 50 sukkermøller i Thailand med en samlet kapacitet på 120 millioner tons sukkerrør, hvoraf 3 af møllerne er mindre end 5 år gamle. Den gennemsnitlige daglige oparbejdning er på 20.000 tons rør dagligt, hvilket til gengæld er mere end dobbelt så meget som sukkermøllerne i Brasilien og Australien. Kampagner er på 115 dage i snit og starter i november. Efter kampagnen har adskillige møller en raffinaderiperiode, hvor de fortsætter med at producere hvidtsukker fra råsuikeret.

Sektoren er stærkt reguleret

Sukkersektoren er stærkt reguleret i Thailand. Reguleringen er baseret på 3 ben:

- Deling af værdien af sukker og melasse
- Kvotesystem
- Fond for dyrkerne

Thailand har 50 sukkermøller med en daglig kapacitet på 20.000 tons sukkerrør.

a) Deling af værdien af sukker og melasse

Værdien af sukker og melasse deles med 70 % til dyrkerne og 30 % til virksomheden. Dyrkerne modtager ved starten af kampagnen et acontobeløb pr. ton sukkerrør. Beløbet er fastsat af staten. Når kampagnen er ovre, udbetaler virksomhederne et eventuelt ekstra beløb til dyrkerne, så afregningen når op på de 70 %. Såfremt det viser sig, at acontobeløbet er sat for højt af staten, bliver dyrkerne dog ikke opkrævet det for meget udbetalte beløb. I stedet betaler staten på dyrkernes vegne pengene til virksomhederne. Dette er sket to gange over de sidste 20 år.

b) Kvotesystem

- Den første del, A-kvoten, er på 2,5 mio. tons (2013-14), svarende til 20 % af produktionen, hvilket svarer til forbruget på hjemmemarkedet. Denne mængde sælges til en garanteret minimumspris, hvilket sikrer forsyningen til hjemmemarkedet, uanset om prisen er høj på eksportmarkederne.
- Den anden del, B-kvoten, er på 0,8 mio. tons. Denne mængde sælges til eksport og handles af sukkerhandlere på vegne af staten. Denne fremgangsmåde giver staten et kendskab til sukkerprisen på verdensmarkedet, og giver dem et grundlag for at beregne prisen og delingen mellem dyrkere og virksomhederne som nævnt under a).
- Den tredje del eksporteres af eksportfirmaer, som har fået licens til dette fra staten. Prisen fastsættes frit af eksportfirmaerne, men disse må fortsat garantere, at dyrkerne får en afregning svarende til den fastsatte værdi fra B-kvoten.

c) En fond for dyrkerne

Virksomhederne skal indbetale et beløb på 5 Bath pr. kg sukker fra deres salg af sukker under A-kvoten til en fond. Pengene fra denne fond går tilbage til dyrkerne, som herved f.eks. fik udbetalt ekstra 160 Bath pr. ton sukkerrør (2013-14).

Store mål for fremtiden

Der tales om at reformere det nuværende stærkt styrede system, særligt som følge af liberalisering af ASEAN-markedet. Åbningen af markederne i ASEAN-landene ses dog også som en stor mulighed og garanti for, at Thailand bliver den absolut ledende sukkerproducent med eksport til disse omkringliggende lande, som alle har behov for import af sukker.

Thailand har et mål om at forøge sukkerproduktionen med 80 % indenfor de kommende 10-15 år. Et mål der bl.a. også skal nås via en øget ethanolproduktion på basis af sukker. Det er et ambitiøst mål, men der var næppe mange, der for 10 år siden havde forudset, at Thailand i dag ville være verdens næststørste eksportør af sukker.

Autostyring til alle traktorer og redskaber

Autopilot leveret og monteret ved to kunder:

Autopilot på Fendt 112.500kr.

Den var forberedt til autostyring

Autopilot på Valtra 134.375kr.

Den var ikke forberedt til autostyring

Ensartet kvalitet og størrelse er en nøgleparameter for gartnerier og grøntsagsavlere. De nødvendige ensartede vækstbetingelser bliver sikret med autostyring af traktor og redskaber.

Autopilot og en TMX-skærm fra Trimble giver den højeste nøjagtighed i markarbejdet. Det sikrer også, at traktor og redskab kører præcist i samme spor imellem rækkerne, selv i hældende terræn.

Vi monterer autostyring på traktorer og redskaber af alle mærker, modeller og aldre, inklusiv smalspors og knækstyrede. Du kan selv flytte autostyringen imellem flere maskiner.

Geoteam har leveret over 700 autostyringer til gartnerier og landbrug siden 2009. Vi har vagt-telefon fra kl 6 til 22:00 fra februar til september.

Er du interesseret, kan Bent Henneberg fortælle dig mere om, hvad du får ud af autostyring og redskabsstyring. Bare ring til ham på 77 33 22 33.

Analysefirma forventer sukkerunderskud på verdensplan i næste sæson

Analysefirmaet Green Pool forventer det kommende år en sukkerproduktion på verdensplan, som bliver 4,6 millioner tons mindre end forbruget. Udviklingen fra det nuværende overskud til underskud skal hovedsageligt findes i Brasilien, som aktuelt fremstiller en stigende mængde ethanol i stedet for sukker. Ethanol er en bedre forretning en sukker for tiden. Green Pool forventer også en nedgang i sukkerproduktionen hos en anden stor sukkerekseportør, Thailand, på 800.000 tons.

Politik og penge i USA

Der er snart valg i USA, og sukkerdyrkerne, både roer og rør, donerer store beløb til politikkerne for at påvirke dem på forskellige områder. Sidste år gav de 5 millioner dollars, og over de sidste 5 år er det blevet til 20 millioner dollars. I sidste uge blev der f.eks. doneret 505.000 dollars til Bush, som er en af kandidaterne til præsidentposten. Dyrkerne har bl.a. et ønske om, at man i den igangværende handelsaftale med Pacific (Stillehavsområdet) holder salg af sukker fra Australien til USA ude af aftalen.

Tate & Lyle stopper køb af Fairtrade sukker fra Fiji

Det engelske sukkerraffinaderi Tate & Lyle har besluttet at stoppe med at købe Fairtrade sukker fra Fiji. Dyrkerforeningen på Fiji siger,

at det vil medføre meget store tab for de 13.000 dyrkere, der vil miste den nuværende overpris for deres sukker. Samlet løber det op i ca. 9 millioner dollars mindre hvert år. Tate & Lyle har betalt omkring 60 dollar ekstra per ton for Fairtrade sukkeret. Det angives, at årsagen er svigtende salg af Fairtrade sukker.

Udsigt til fald i produktionen i Brasilien

Sukkerhandlere er bekymret for, hvad El Nino får af betydning for produktionen i Brasilien. Vejrfænomenet kan medføre et stort regnfald i september og oktober, som er de største høstmåneder. Høsten løber fra april til december.

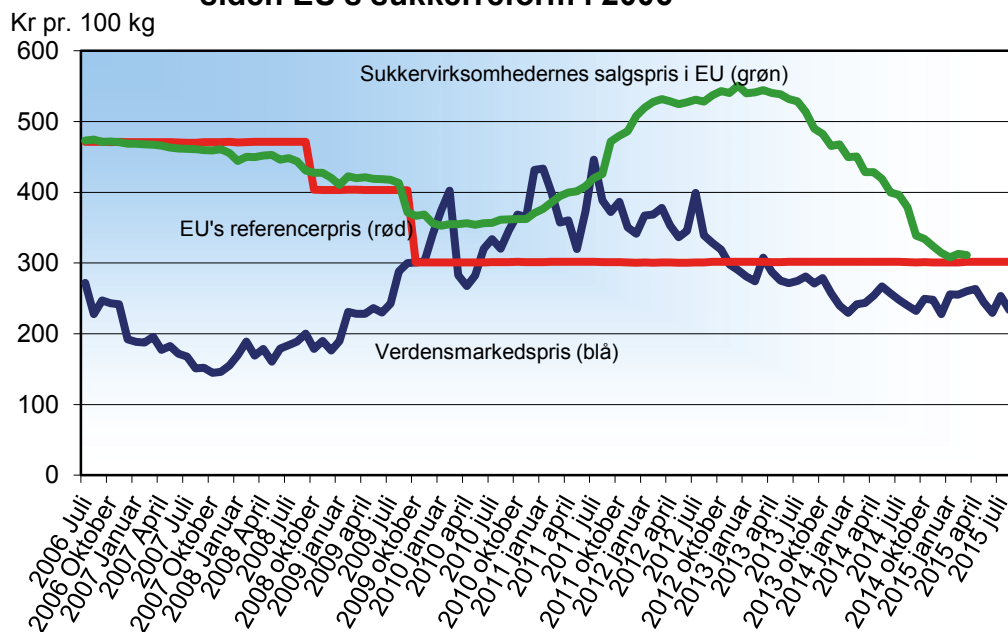
Et andet problem i Brasilien er, at

sukkerrørene har blomstret siden juni, hvilket er unormalt. Det drejer sig om op til 30 % af de tidlige sorter. Når de blomstrer, stopper væksten, og sukkerrørene bliver tørre. Vægten kan falde med 30 %, og de bliver vanskeligere at oparbejde på møllerne, da ekstraktionen er mere besværlig – med en mindre daglig produktion til følge.

Man forventer et fald i sukkerproduktion i Brasilien til 29,8 millioner tons, ned fra de 32,6 millioner tons, som den tidligere prognose lød på.

Derimod forventes en øget ethanolproduktion til 27,5 milliarder liter mod 26,6 milliarder i den tidligere prognose, som følge af den større efterspørgsel efter ethanol. ■

Verdensmarkedsprisen og EU's priser på hvidtsukker siden EU's sukkerreform i 2006

Verdensmarkedsprisen på råsuiker er faldet til under 11 cent per pund, hvilket er det laveste siden den 26. december 2008.

I London er hvidtsukker prisen for oktober faldet lidt til 349,50 dollar per ton.

CIBE-kongres i Berlin - bekymring om fremtiden

Af Klaus Sørensen

Den europæiske organisation af roedyrkere, CIBE afholdt sin 44. kongres i Berlin i dagene fra den 3.-6. juni 2015. Her gennemgik man situationen i verdens sukkerøkonomi samt de væsentligste økonomiske og politiske emner, der aktuelt optager sukkerroedyrkningen i EU, herunder især ophævelsen af EU's sukkerkvoter fra 2017. Der var deltagelse af omkring 280 delegerede og gæster, som lyttede til indlæg fra en lang række kompetente indlægsholdere, herunder den tyske fødevarer- og landbrugsminister Christian Schmidt, medlemmer af Europaparlamentet samt repræsentanter for EU-Kommissionen.

CIBE's præsident Bernhard Conzen understregede følgende i sit indlæg: *"Udbytterne i roedyrkningen i EU øges konstant, og dyrkningen af roer foregår på bæredygtig vis, både på det økonomiske, sociale og miljømæssige plan. På trods af det har de europæiske roedyrkere aktuelt grund til dyb bekymring. EU's sukkerpris er faldet med 44 % fra januar 2013 til januar 2015, og verdensmarkedsprisen på sukker er fornyelig faldet til sit laveste niveau i 6 år. Tilmed mangler EU's institutioner ambitioner på udviklingen af bioethanol, og CAP-reformen har ført til et mere komplekst system for landmænd. Det sker samtidig med, at konkurrenter på sukkermarkedet udenfor EU regulerer deres sukkerpolitik med henblik på at støtte deres sukker- og ethanolproduktion, hvor EU i stedet er gået den modsatte vej med en ændring af sin politik med afskaffelse af sukker- og isoglucose-*

CIBE's præsident Bernhard Conzen under sit indlæg.

Den europæiske organisation af roedyrkere, CIBE, afholdt sin 44. kongres i Berlin i dagene fra den 3.-6. juni 2015.

280 delegerede og gæster deltog i kongressen.

kvoter samt mindstepriser fra den 1. oktober 2017."

Diskussionerne på kongressen fokuserede især på udsigten for perioden fra 2017 samt den fremtidige gennemsigthed og volatilitet på EU's sukkermarked. Det kom til udtryk, at roeprisen ikke blot skal dække produktionsomkostningerne, men prisen skal også sikre en langsigtet indbringende indtægt, hvor dyrkerne skal sikres en fair andel fra indtjeningen fra salget af sukkeret.

Bernhard Conzen understregede herunder i sit indlæg, at *"dyrkere og fabrikanter fortsat skal kunne have en tæt dialog om kontraktforhold for at sikre en stabil sukkerproduktion til EU's marked, herunder er det også absolut nødvendigt, at der fortsat er instrumenter i lovgivningen, der sikrer gennemsigthed på markedet og nødvendig information til dyrkerne om markedsforhold."*

Disse instrumenter, som skal administreres af EU-Kommissionen, omfatter et detaljeret prisrapporteringssystem baseret på indrapporterede priser fra alle sukkervirksomheder. *"Formålet skal være at styrke landmændenes position i forsyningskæden, og EU's institutioner opfordres kraftigt til at støtte op om dyrkerne, så disse er rustet til de kommende udfordringer."*

CIBE understreger overfor EU-institutionerne, at den europæiske sukkersektor er kommet ind i en meget turbulent periode, og der er behov for, at EU er på vagt og klar til at gribe ind for at afbøde konsekvenserne af et marked i ubalance og fremtidige restruktureringer i sektoren. ■

Godt vejr – kedeligt vejr

Fra Danmarks Sukkermuseum

Af Boye Clausen, Stokkemærke

Ud over roedyrkere er også andre direkte eller indirekte afhængige af og påvirket af vejret. Det gælder turisterhvervet, is- og ølsælgere og mange andre. Har det foreløbige sommervejr i juni og juli ikke været ideelt for sukkerroerne, så har det på den anden side været museumsvejr, hvilket man også har kunnet mærke på Danmarks Sukkermuseum.

Museet har foreløbig haft meget fint besøg og ser ud til at nå de senere års besøgstal på 2.200 – 2.300. Sammenlignet med andre lokale specialmuseer er det et tilfredsstillende besøgstal.

I museet er der i det sidste års tid brugt mange kræfter på at undersøge en alternativ placering af museet. Dette har dog ført til, at man har valgt at blive på den nuværende placering. Man har så i stedet foretaget en større omrokering i de nuværende lokaler, hvilket dels har givet

På Danmarks Sukkermuseum har en gruppe af de frivillige entusiaster gennem de senere år lagt mange timer i arbejdet med opbygningen af fabriksmodellen, som nu snart er klar til ”produktion”.

---

et mere hensigtsmæssigt flow i udstillingerne, og dels har givet mere plads til fabriksmodellen, der er yderligere udbygget. Den, for et par år siden, indrettede biograf har man meget stor gavn af. Især ved besøg af større selskaber er det meget hensigtsmæssigt at kunne dele op i hold.

Man har således færdiggjort en større del af selve fabriken. Filtersektion, saturation, fordampere, kogeapparater, centrifuger og sukkertørrer m.v. er nu klar. Af større ting er kedelhus under konstruktion, ligesom man mangler hele roemodtagelsen. Netop roemodtagelsen er der visse overvejelser omkring, idet den er meget pladskrævende. Man har muligheden for at lave den i et andet måleforhold, hvilket dog vil ”forstyrre” helhedsbilledet lidt. Man har også mulig-

heden for at lave et snit af depoter m.v. i samme målestok som den øvrige fabrik. Men det finder de meget entusiastiske modelbyggere nok ud af! Så inden længe er fabriken klar til ”produktion”!

Man arbejder også i øjeblikket med at finde nogle formidlingsløsninger, der kan gøre såvel model som andre genstande mere informative og publikumsvenlige. Der undersøges forskellige mere eller mindre moderne og avancerede løsninger. Dog løsninger, der teknisk og økonomisk skal være håndterbare.

I øvrigt kan der henvises til museets hjemmeside på www.sukkermuseet.dk. Her er anført åbningstider m.v. På hjemmesiden er der også mulighed for at se nogle af de mange film over relevante emner, som folk fra museet har optaget. ■

Bustur for roedyrkere til Agritechnica

Den tidligere Nakskov Sukkerroedyrkerforening tilbyder bustur til Agritechnica i Hanover, Tyskland den **10. november 2015**.

Afgang med bussen fra Nakskov kl. 5.00, med påstigning ved Kruse på Skydebanevej 2.

Det er ligeledes muligt at stige på bussen kl. 5.45 ved færgen i Rødby, med påstigning ved Rødby færge landgang.

Efter besøget returnerer bussen fra Agritechnica kl. 17.00 med ankomst til Rødby kl. 22.30 og efterfølgende ankomst til Nakskov kl. 23.15.

Turen inkluderer bustur, færge, indgangsbillet, morgenmad på færgen ud og aftensmad i Tyskland på vej retur.

Den tidligere Nakskov Sukkerroedyrkerforening yder et markant tilskud til turen, således at egenbetalingen kun er 100,- kr pr. person.

Betalingen opkræves ved tilmeldingen og returneres ikke i tilfælde af afbud.

Der er maks. 58 pladser på turen.

Oplys dyrkernr. ved tilmelding.

Man kan maks. medtage én medhjælper.

Tilmelding til John's Turistfart i Nykøbing F. - på 54 82 27 26

Deadline for tilmelding er den 30. oktober 2015.

**NY
DANSK
TOPSORT**

FAIRWAY

MED UDSIGT
TIL SUCCES!

HØJT STABILT UDBYTTTE
- forholdstal 103 i 3 års gns.*

MED FAIRWAY FÅR DU:

- Meget højt og stabilt sukkerudbytte
- Høj sukkerprocent
- Meget høj renhed (lille rodfure)
- Godt bladfæste (egner sig til oplagring)

*Nordic Beet Research, 2012 - 2014

MARIBO®
your partner in sugar beet...

Maribo Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5446 0700 · Fax: +45 5446 0701
www.mariboseed.com · info@mariboseed.com

DANMARK
PP

Magasinpost - SMP
ID-nr. 46584

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedykere, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.
Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394220